

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 25. mai 2022
(OR. fr, en)

9520/22

SOC 314
EMPL 208
EDUC 193
ECOFIN 507

MÄRKUS

Saatja:	Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee arvamus 2030. aasta riiklike eesmärkide kehtestamise protsessi kohta – <i>Komiteede esimeeste ettekanne</i>

Delegatsioonidele edastatakse lisas tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee arvamus 2030. aasta riiklike eesmärkide kehtestamise protsessi kohta

Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee arvamus 2030. aasta riiklike eesmärkide kehtestamise protsessi kohta

Sissejuhatus

1. 4. märtsil 2021 avaldas Euroopa Komisjon teatise Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava kohta, milles kirjeldatakse konkreetseid meetmeid samba põhimõtete edasiseks rakendamiseks liikmesriikide ja ELi ühiste jõupingutuste kaudu kooskõlas nende vastavate pädevustega. Tegevuskavas esitati muu hulgas kolm ELi peamist eesmärki tööhõive, täiskasvanuhariduse ja vaesuse vähendamise valdkonnas, mis tuleb saavutada 2030. aasta lõpuks: vähemalt 78% elanikkonnast vanuses 20–64 aastat peaks olema tööga hõivatud; igal aastal peaks vähemalt 60% kõigist täiskasvanutest (vanuses 25–64) osalema õppetegevuses; 2019. aastaga võrreldes peaks vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arv vähenema vähemalt 15 miljoni võrra. Samuti kutsuti selles teatises liikmesriike üles määrama kindlaks oma riiklikud eesmärgid, et kujundada oma poliitikastrateegiad ja aidata seeläbi kaasa ka sellele ühisele püüdlusele.
2. ELi juhid tervitasid ELi peamisi eesmärke 7.–8. mail 2021 toimunud Porto sotsiaaltippkohtumisel esitatud Porto deklaratsioonis ja 24.–25. juunil 2021 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel. Need eesmärgid on lahutamatu osa Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamisel tehtud edusammude jälgimisest Euroopa poolaasta poliitika koordineerimise raamistiku kontekstis. 7. mai 2021. aasta Porto sotsiaalkohustuses kutsusid Euroopa Parlamendi president, Euroopa Komisjoni president, ELi nõukogu eesistujariigi Portugali peaminister, ELi sotsiaalpartnerid ja sotsiaalplatvorm liikmesriike üles seadma julgeid riiklike eesmärke, mis annaksid piisava panuse Euroopa eesmärkide täitmisesse, võttes nõuetekohaselt arvesse iga riigi lähtepunkti.

3. Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu 2021. aasta juuni kohtumisel rõhutas eesistujariik Portugal, kui oluline on seada riiklikud eesmärgid, oleksid kooskõlas ELi üldise raamistikuga ja ühise ambitsiooniga saavutada 2030. aastaks ELi peamised eesmärgid. Arutelu käigus kutsus komisjon ministreid üles kehtestama riiklikud eesmärgid, mida jälgitaks Euroopa poolaasta raames, ning oli valmis liikmesriike kogu protsessi vältel toetama. 29. juunil 2021 toimus tööhõivekomitees ja sotsiaalkaitsekomitees juhtpõhimõtteid käsitlev järelarutelu. Komisjon pakkus välja võimalikud simuleeritud väärtused, millest juhinduda neid põhimõtteid kajastavate riiklike eesmärkide seadmisel ning mis oleksid kooskõlas ELi tasandi ambitsioonidega ja edendaksid ülespoole suunatud lähenemist liikmesriikide vahel. Komisjon rõhutas ka, kui oluline on konsulteerida sotsiaalpartnerite ja teiste asjaomaste sidusrühmadega riiklikul tasandil, et tagada ühine pühendumine selle olulise eesmärgi saavutamisele.
4. 2021. aasta septembrist kuni 2022. aasta maini osalesid selles protsessis kõik liikmesriigid, arutades oma riiklike eesmäärke ja korraldades üldisi riigisiseseid konsultatsioone eri sidusrühmadega. Samuti arutasid nad ettepanekuid komisjoniga peetavatel kahepoolsetel kohtumistel, eesmärgiga vahetada arvamusi nende realistlikkuse ja ambitsioonikuse taseme kohta ning käsitleda võimalikke tehnilisi küsimusi. Komisjon esitas 8. märtsil ja 4. mail 2022 tööhõivekomiteele ja sotsiaalkaitsekomiteele ülevaate protsessi seisust ja saadud riiklike eesmärkide ettepanekud ning palus komiteedel vastavalt ELi toimimise lepingu artiklitele 150 ja 160 koostada käesolev aramus, et teavitada nõukogu, nagu on kavandatud nende 2022. aasta tööprogrammides.

Üldised märkused

5. Komiteed tunnustasid komisjoni toetust riiklike eesmärkide seadmise protsessis ja eelkõige tiheda koostöö loomist kahepoolsetel kohtumistel. Mitu liikmesriiki kinnitas, et need arutelud aitasid neil oma esialgseid ettepanekuid viimistleda ning võimaldasid seega seada realistlikke ja siiski ambitsioonikaid eesmäärke (sealhulgas mõnel juhul ülespoole korrigeerimise kaudu).

6. Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee tervitavad konsultatsiooniprotsesse, mida liikmesriigid riiklike eesmärkide ettepanekute koostamisel riiklikul tasandil läbi viivad. Eelkõige kinnitas mitu delegaati, et kaasatud olid riikide parlamendid, sotsiaalpartnerid, valitsusvälised organisatsioonid, kohalikud omavalitsused ja akadeemilise kogukonna liikmed, kes esitasid konstruktiivseid tähelepanekuid. Mõnel juhul toimus liikmesriikide parlamentides hääletus kavandatud riiklike eesmärkide üle.
7. Sellega seoses märgiti, et kõigi asjaomaste sidusrühmade piisava kaasamise tagamine riiklikul tasandil toetas ulatuslikku vastutuse võtmist riiklike eesmärkide seadmisel 2022. aasta alguses, kuid selle protsessi suure poliitilise tähtsuse tõttu võttis see ka märkimisväärselt aega.
8. Mõned liikmesriigid rõhutasid, et nende riiklikud eesmärgid töötati välja sotsiaal-majanduslikus kontekstis, milles ei saanud veel arvesse võtta Venemaa Ukrainasse sissetungi võimalikku mõju tööhõivele, täiskasvanuharidusele ning vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohule ELis, ning et seda tuleks edusammude jälgimisel arvesse võtta.

Tööhõive-eesmärk

9. Kõik liikmesriigid on esitanud riiklikud tööhõive-eesmärgid 2030. aastaks, tuginedes näitajale, mida kasutati ELi 2030. aasta peamise eesmärgi (tööhõive määr, 20–64-aastased) saavutamiseks.
10. Liikmesriikide esitatud tööhõive-eesmärgid kalduvad olema üldiselt väga ambitsioonikad, kusjuures enamik liikmesriike on seadnud need 2030. aastaks ELi peamise eesmärgi tasemele, milleks on 78%, või sellest kõrgemale. Sellega tunnistatakse, kui oluline on järgmisel kümnendil edendada tugevaid ja kaasavaid tööturges, toetades kõigi töövõimeliste inimeste osalemist. Lisaks seadsid madala esialgse tööhõivemääraga liikmesriigid nende lähtepositsiooni arvestades ambitsioonikamad eesmärgid, mis on oluline, et tagada ülespoole suunatud lähenemine järgmisel kümnendil.

11. Kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavaga on mitu liikmesriiki seadnud ka täiendavad eesmärgid, et vähendada soolist tööhõivelõhet, suurendada ametliku alushariduse ja lapsehoiu pakkumist ning vähendada selliste noorte osakaalu, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitusel (NEET-noored).

Oskuste omandamise eesmärk

12. Kõik liikmesriigid on seadnud 2030. aastaks riiklikud täiskasvanuhariduse eesmärgid, tuginedes näitajale, mida kasutati ELi 2030. aasta peamise eesmärgi saavutamiseks (täiskasvanute osalemine õppes viimase 12 kuu jooksul, välja arvatud juhendamine töökohal). Mõned liikmesriigid väljendasid võimalikku muret seda näitajat käsitlevate uusimate andmete puudumise pärast, väites, et see võib õigustada riiklike eesmärkide tulevast läbivaatamist, kui uued väärtused on kättesaadavad¹.
13. Täiskasvanuharidust käsitleva ELi peamise eesmärgi ambitsioonika taseme kontekstis valisid mõned liikmesriigid oma riiklike eesmärkide seadmisel ettevaatliku lähenemisviisi. Enamik neist näitas siiski üles kõrgeid ambitsioone oma osaluse suurendamisel täiskasvanuhariduses. Eelkõige oli see nii paljude riikide puhul, kes alustasid madalamalt tasemelt, toetades nii oluliselt ülespoole suunatud lähenemist liidus. Liikmesriikide pühendumus oskuste omandamise eesmärgile tunnistab vajadust tagada täielik osalemine meie ühiskonnas ja majanduses, pidades silmas ka digi- ja rohepööret ning demograafilisi arenguid, mis on ette nähtud järgmiseks kümnendiks.
14. Oskuste omandamise eesmärgi täiendamiseks on mõned liikmesriigid seadnud täiendavad eesmärgid, eelkõige selleks, et suurendada digioskusi ja vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist.

¹ Viimased sotsiaalvaldkonna tulemustabeli põhinäitajate väärtused 2016. aasta kohta on [veebis kättesaadavad](#) spetsiaalsest täiskasvanuhariduse uuringust (v.a juhendamine töökohal). Uued väärtused tehakse kättesaadavaks 2023. aastal pärast üleminekut ELi tööjõu-uuringule kui uuele andmeallikale 2022. aastal.

Vaesuse vähendamise eesmärk

15. Kõik liikmesriigid on esitanud riiklikud vaesuse vähendamise eesmärgid 2030. aastaks. Peaaegu kõik liikmesriigid kasutasid ELi 2030. aasta peamise eesmärgi aluseks olevat näitajat (vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arv). Kaks liikmesriiki on seadnud eesmärgid, kasutades vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste alanäitajat väga madala tööhõivega leibkondades elavate inimeste kohta, üks liikmesriik peaks eesmärgi seadma pigem protsendipunktide kui inimeste arvu alusel ning ühe liikmesriigi kinnitus on veel esitamata. Liikmesriikide puhul, kes ei ole oma lõplikke eesmärke vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arvu vähendamiseks seadnud, ei saa ELi peamise eesmärgi saavutamisse antavat panust eelnevalt arvutada (kuid see arvutatakse tagantjärele).
16. Riiklike vaesuse vähendamise eesmärkide ettepanekud on üldiselt väga ambitsioonikad ja peaksid jõudma lähedale ELi tasandi eesmärgile vähendada 2030. aastaks vaesuse ja tõrjutuse ohus olevate inimeste arvu vähemalt 15 miljoni võrra, isegi kui praeguses etapis ei olnud võimalik kõiki panuseid arvesse võtta. See esialgne tulemus näitab, et liikmesriigid on kindlalt pühendunud vaesuse ohu vähendamisele ELis tõhusate meetmete abil. Lisaks seadsid kõrgema esialgse vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse tasemega liikmesriigid oma lähtepositsiooniga võrreldes ambitsioonikad eesmärgid, mis on oluline, et tagada ülespoole suunatud lähenemine järgmisel kümnendil.
17. Enamik liikmesriike seadis ka täiendava eesmärgi vähendada vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate laste arvu, mis kajastab vaesuse põlvkondadevahelise edasikandumise probleemi käsitlemise olulisust nende riiklikus kontekstis.

Kokkuvõte

18. 2030. aasta riiklikud eesmärgid kujutavad endast liikmesriikide panust saavutamaks komisjoni esitatud ELi peamised eesmärgid, mida ELi juhid tervitasid Porto sotsiaaltippkohtumisel ja Euroopa Ülemkogu kohtumisel 2021. aasta juunis. Komiteed väljendavad heameelt, et kõik liikmesriigid esitasid oma esialgsed või lõplikud ettepanekud riiklike eesmärkide kohta.

19. Protsess viidi läbi eesmärgiga määrata kindlaks ambitsioonikad, kuid realistlikud eesmärgid, mis aitavad suunata edusamme tööhõive ja sotsiaalvaldkonnas ning edendada ülespoole suunatud sotsiaalset lähenemist ELis, võttes nõuetekohaselt arvesse liikmesriikide vastavaid lähtepositsioone. Sellest tulenevalt tervitavad tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee asjaolu, et riiklikud tööhõivealased eesmärgid kokku ületavad vastava ELi peamise eesmärgi ambitsioonikust ning et vaesuse vähendamise eesmärkide summa läheneb peaeesmärgile (ja eeldatavasti ületab seda), märkides samas, et riiklikud täiskasvanuhariduse eesmärgid jäävad veidi alla ELi peamises eesmärgis kehtestatud.

Komiteed kutsuvad ülejäänud liikmesriike üles esitama võimalikult kiiresti oma lõplikud ettepanekud, sealhulgas võimaluse korral täiendavate eesmärkide kohta, et riiklike eesmärkide täielik kogum oleks alates Euroopa poolaasta 2022–2023. aasta tsüklist jälgimiseks valmis. Sellest tulenevalt kutsuvad tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee ka komisjoni üles võtma arvesse liikmesriikide seatud riiklike eesmärgid ja alustama nende suunas tehtavate edusammude jälgimist Euroopa poolaasta raames, sealhulgas ühise tööhõivearuande kaudu. Oluline on jätkata sisse seatud korrapärasest dialoogi Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide vahel ka ELi ja riiklike eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude jälgimise ajal.